

XXXVI
1615 27

DE
P R U D E N -
TIA REGNANDI
PARTICULARI,
SEU
DE RATIONE STATUS
P O S I T I O N E S P O L I T I C A E .

HISTORICÆ,

disputationi publicæ in illustri Gymna-
sio SERVESTA-ANHALTINO propositæ,

PRÆSIDENTE
C Y R I A C O H E R D E S I A -
NO J. U. D.

RESPONDENTE
A B R A H A M O U L R I C O
Servestano.

1. Xbris

SERVESTÆ
Typis Zachariæ Dörfferi,
Anno M. DC. XV.

NOBIL. ET PRÆSTANTISSI-
MO JUVENI,

Dn. CHRISTOPHORO
RÖTTINGERO,
PATRIC. NEROLING. &c.

Cognato suo dilectiss.

HANC

RATIONIS REGNATIVÆ
MEDULLAM

&

Quantulamcunque

PEREGRINATIONUM
NOSTRARUM

Per

Germ. Belg. Angl. Gall. Ital. Hisp.

-1507. - I feliciter una confectarum

TESSERAM

L. M. 2.

Dicat & addicit

KYR. HERDESIANUS.

THE S I S . I.

NTER arcana Imperii recenset
C, Tacitus nobilissimam hanc materiam,
quam Itali *Ragione di Stato*, Hispani *Ragon del estado*, nos latinè *cam PRUDENTIAM REGNATIVAM*, seu *jus dominandi particulare nuncupamus*, eò quòd prudentia seu RATIO status generaliter sumta nihil aliud sit, quam notitia acquirendi, conservandi & ampliandi imperium: Quo sensu totam scientiam politicam intelligit Boterus *in inscript. sua de stat. rat.* Anton. Palazzius *de ration. stat. part. r. c. i. & 14. 17. 18. 19.*

II.

Antequam autem perpendamus, quid propriè sit hoc regnandi jus, ex partitione juris, in *naturale, gentium, & civile*, videbitus, quòd, sicut jus naturale cedit juri gentium, & hoc juri civili; ita quoq; RATIO STATUS, seu nostrum jus regnandi omnibus juribus præjudicat, atq; majori rationi omnino concedit minor. Ammirat. *dissert. pol. lib. 12. disc. 1.* Pulcerimè depingit rationem status Cæsar Ripa *in sua iconologia p. 453.*

III.

Nihil ergo aliud est hoc jus regnandi, seu RATIO STATUS, quam prudentiæ vel juris communis derogatio propter publicum bonum, seu majoris alieujus & magis universalis finis consequendi gratiâ: aliter JUS STATUS definit notitiam practicam ejus, in quo est, P. Andr. Canonherius *in disc. pol. quest. Quid sit jus stat.*

A 2

IV. Et

IV.

Et hoc videtur innuere augustiss. historiæ Augustæ scriptor lib. 14. annal. Habet, inquiens, aliquid ex iniquo omne magnum exemplum, quod adversus singulos usitatem publica rependitur. Videatur Seraph. Angotta in discurs. civil. cap. 6.

V.

Quod axioma politicum recte intellectum nihil mali continet, accommodatum huic prudentiæ, quæ si dissidentiâ quadam conditatur, atq; dissimulatione interdum, perfectior redditur. Quod tamen non intelligendum juxta doctrinam Machiavelli, lib. 2. de Principe traditam. Vid. Antimachiavell. l. 2. max. 1.

VI.

Hinc nullam Tiberius, ut rebatur, ex virtutibus suis magis quam dissimulationem diligebat. & juxta veteranum illum Imperatorem, Nescit regnare, qui nescit dissimulare. Just. Lipsius 4. polit. c. 14.

VII.

Quæ tamen omnia ita accipienda sunt, ne contra ius divinum, vel expressum Dei mandatum: & directe contra bonos mores politicus HAC RATIONE STATUS utatur, vel abutatur potius. Canonher. d. q. Quid sit jus stat. Anton. Palazzius part. 4. cap. 23.

VIII.

Intra quos cancellos Prudentia hæc conclusa, facit, ut quoties particulare bonum & universale concurrant, publicum privato bono præferatur. Palazz. part. 3. c. 27.

IX.

Quod in trino humanæ vitæ genere, exemplorum deductione facilius cognoscere possumus, initio facto à Statu O E C O N O M I C O, in quo tamen obscurius hæc

ūs hæc ratio Status patet; non nisi relatione ad publi-
cum facta. Ammirat. d. l. 12. disc. 1.

X.

Ex causa matrimoniali hoc elicimus in iisdem
Prudentiæ regnativæ terminis, quod, licet matrimo-
nia ad animos conciliandos, ad adfinitatem & amici-
tiam stabilendam maximè conducant; ob majorem
tamen rationem, in principatibus maximè & Regnis,
nullus habetur respectus adfinitatis, aut consanguini-
tatis, si sub velo matrimonii status tuus petatur, & pu-
blicæ rei inferatur clades. Exemplum habemus in
Carol. V. Imp. & Francisc. I. Galliar. Rege, Henrico
item II. Gall. & Philippo II. Hispan. qui non obstante
adfinitatis contractæ & consanguinitatis vinculo, quo
connexi erant, majorem curam & rationem habebat
statuum suorum, quam uxorum, &c. Vid. Ioh. de Serres
vol. 3. invent. histor. in Franc. I. & Henr. I. Gall. Regg.

XI.

Sic in patria potestate constitutus sine patris co-
fensi de jure nuptias contrahere nequit. Quid? si sine
illo contractum sit, & copula intervenerit; rescindi id
posse jus strictum sancit, sed ob evitandum publicum
scandalum, & alia quæ exinde exsurgunt pericula,
contemplatio publicæ utilitatis privato juri præfertur.
Alexand. Carer. lib. 4. de spons. c. 10.

XII.

Quæritur, an & hoc sub ratione status compre-
hendatur, dum multi intra privatos parietes misere
victitantes vestibus autem splendidis induiti nescio
quid magni externè demonstrant? Minimè verò quo-
niā conviviorum & vestium luxuria ægræ civitatis
indicia sunt. Senec. & olim holosericæ uestes non nisi
a principe impetrabantur. Symmach. lib. 4. ep. 8. Fabius
Glossentius dial. 4. c. 10.

A 3

XIII.

Quinimò Princeps, si publicum velit juvare & privatum simul ærarium, majora vestigalia exoticis vestium materiis & formis, gemmis, margaritis, &c, emendis & vendendis &c. imponat, ne alioquin lapidum causâ, ut Tiberius de fœminarum luxu ait, pecunia nostræ ad externas aut hostiles gentes transferantur. *Gratian. Trezzus in obs. pol. c. 4. Fab. Pacianus cap. 7. de art. gubern. pop.*

XIV.

In Statu POLITICO magis vires suas exferit hæc ratio status, qua edoctus Romulus in extruenda urbe edicto promulgato nequissimos homines congregavit, iisq; asylum permisit contra jus, quod iniquos & improbos castigat; ob majorem autem utilitatem urbis ædificandæ & amplificandæ prudenter hoc facit. *Liv. lib. 1. dec. 1. & ad eam pulcrè Machiav. in disc. pol.*

XV.

Idq; omnes Principes observare debent, qui dominii sui extensionē cupiant, dummodò suscepti homines exuti pravis moribus mox bonis legibus subjiciantur, atq; freno rationis & obedientiæ compescantur; pulcrè Paul. Paruta lib. de perfect. vit. civ. p. 467.

XVI.

Simili penè modo providentiss. pontifex Sixtus V. nostrâ ætate, quum videret latronib. publicis, quos banditos vocant, Italiā hinc inde adfligi, & publicas vias ab iis inquietari, proposito præmio & mortis suppicio ademto latronibus quicunq; socios suos vel vivos vel mortuos Romam inferrent. Quo ipso brevi temporis spacio D. Petri patrimonium, quod vocant, & Latium vicinum fuit liberatum. *Nicol. Doglionus part. 8. theatri princip.*

XVII. Lu.

XVII.

Luculentius idem adparet ex illustri illo consilio apud Tacitum, quod Claudi liberti Pallas, Callistus, Narcissus, de novo Cæsaris matrimonio inivere, quo Julia Agrippina Lollia Paulina & Aelia Petinæ præfertur, non modò ob fœcunditatem & juventutem, sed ne femina expers fœcunditatis integrâ juventâ clauditinem Cæsarum aliam in domum ferret. *Tacitus. 12. annal. & ibi Annib. Carus.*

XVIII.

Quæ ipsa est ratio Rationis regnativæ: nam prius Claudio dictam Jul. Agrippinam neptem suam ex fratre Germanico ducere uxorem nequiverat: ergo ob majus bonum, majoremq; rationem hoc dominandi jure id facit, ne scilicet , ut antea diximus, claritudo Cæsarum in aliam, novamq; familiam transferretur, & hinc multitudo Cæsarum exoriretur, & consequenter publicæ tranquillitatisturbatio. *Ammir. dd. II.*

XIX.

Ex quo deducitur adpendicis loco, Principes minime legibus solutos esse ; nisi iis, quæ ad rationis statum spectant, &c. rejectis plenisq; distinctionibus Interpp. juris in l. princeps. ff. de LL. Videatur inter alios *Paruta de perf. vit. civ. p. 252. Fr. Lottinus in caut. civ. 19.*

XX.

Neque ex hoc probo Turcicorum Imperatorum mores, cum fratres suos interficiunt ad tollendam regni ambitionem, ne, multis existantib. successoribus, publica seditionib. turbentur. Videatur *Simon Majolus colloq. 4. pag. 273. & seqq.*

XXI.

Vim hujus rationis Romani Pontif. non ignoraverunt, quum jure dispensationis Regib. & Principibus ejus.

bus ejusmodi matrimonia , quæ ob sanguinis conjunc-
tionem contrahi nequeunt , indulgent , ne fortean
prohibiti talia inire , Religio catholica detrimenti
quid capiat , aut conjunctio Principum catholicorum
divellatur . Covarruv . part . 2 . c . 6 . § . 9 . ¶ 10 .

XXII.

Illas tamen dispensationes ita intellegunt , qua-
tenus è diametro non repugnant legi divinæ , etiam
veteri : Quæritur , num valcent ? Sub distinctione , re-
spondebimus . Vid . Natta consil . 33 . n . 1 . & seqq . volum . 1 .
Mozz . de nupt . col . 7 . n . 15 . Fichard . vol . 2 . conf . 63 .

XXIII.

De NEUTRALITATE , quæ difficilimæ est con-
siderationis & ponderis , hoc dumtaxat addo , cā tum
demum amplectendam , si vicini principes bellum in-
ter se gerentes æquè potentes sint territorio , pecuniâ ,
vel auxilio . Boterus in tract . de neutr . Franc . Guicciard .
monit . polit . 81 . quamvis alioquin neutrales similes sint
iis , qui in medio domus alicujus habitant , quib . infe-
riores fumo , superiores urinâ sunt molesti , ut Polit-
cus ille ait scitè .

XXIV.

Similiter , et si principes nemini jus suum sine cau-
sa auferre possint , ob publicam tamen causam , v . g . æ-
des muris vicinas demoliri , ne hostes fortean cōse-
recipient , onera ob eamde causam subditis impone-
re non prohibentur , dummodo majus exinde publico
exsurgat emolummentum . Vid . Fernand . Vasquis lib . 1 .
contr . 6 .

XXV.

In Ostracismo apud Athenienses recepto expul-
sat manifesta ratio status : nam licet omni juri vi-
dcatur contrarium , puniri hominem , propter ea quod
virtuti

virtuti sit nimiūm addictus, quod gloriā, divitiis, & potentia præcellat: tamen ad eximendam populo su- spitionem, & ob præcavendam status mutationem, præsertim in Aristocracia & Democratia, salubriter institutus ille fuit. *P. Mexias sylv. var. lect. part. 2. c. 20.*
Villarius de præcept. statut. lib. 1. c. 14.

XXVI.

Unde & apud Romanos, ut nihil dicam de Scipione Africano, Rubellius Plautus Tiberii præcepis, qui quum ob singulares animi & corporis dotes plurimum famæ adeptus esset, ne favore populi, & præsa- giis, quæ ipsi summa videbantur polliceri, ad Imperium promoveretur; iis Nero permotus R. Plautum admonuit literis, ut cōsuleret sibi & urbi, sc̄q; pravè dif- famantibus subtraheret; esse illi per Asiam avitos a- gros, in quib. tutâ & inturbidâ juventâ frueretur. Cui ut honesto & tacito exilio propter multam virtutum opinionem & existimationem Plautus noster prudē- ter paruit. Vid. *Lottinus sanc. civil. 636. & seq. Annibal Carus in lib. 14. Annal.*

XXVII.

Diligenter itaq; notare debent in aulis & rebus- publicis illi, qui nimiā virtute, potentia, & auctorita- te pollent, ut aut animum demittant, præsertim si pe- regrini sint, aut tempestivè regno vel urbe excedant. Sic Decius Syllanus, quum sentiret sibi renunciari amicitiam Augusti ob patratum cum ejus nepte adul- terium, exsiliū sibi demonstrari intellexit, nullaq; interjectâ morâ discessit. *Tacitus lib. 3. annal. Villar. de præcept. stat. lib. 1. c. 9.*

XXVIII.

Aut munificentia beneficiisq; tibi devicias cum divitibus pauperes quoq; & in primis clerum. *Qui-*

B

bus

bus attibus domis Medicéa ad eam magnitudinem
quā splendet hodie, elevata est. Hoc secretum Flo-
rent. Secretarius in Principe passim suggerit suo Prin-
cipi. Francisc. Sansovinus in concept. polit. 136. & 168. Iac.
August. Thuanus lib. 1. histor. p. 62.

X X X I.

Interea tamen respub. libera oportunè hujusmodi membra arruncet, exemplo Atheniensium, ne au-
cta favore populi, & potentia, mutationem invehat.
Quod Veneti prudentissimè observant, apud quos ne-
que divitiis divites insolescunt, neq; pauperes ob rei
tenuitatem contra nobiles exfurgunt. Qua de re pul-
cré Trajan. Boccalin. in raguagl. di Parnasso, centur. 1. c. 5.
Lottinus caut. civil. 31.

X X X II.

Idq; inde accidit, quod pauperes ibi virtute sua
ad publica officia evehuntur, & nobiles munerib. ge-
nere suo dignis, ad mitram usque ducalem extollun-
tur. Trajan. Boccal. d. centur. 1. cap. 5. Vid. Petr. Mar. Cons-
taren. in comp. univ. de repub.

X X X III.

Minime autem Gallorum consuetudo, qua officia
publica non virtute deferuntur, superioris Præsiden-
tis & Cancellarii munere excepto, in militia togata;
sed pecuniâ, qua destituti virtutis præmium non me-
rentur, huic rationi status respondet. Antimachia vell.
lib. 1. max. 1. n. 16. Cominaus lib. 1. cap. 12. pulcrè Bernh. Gi-
rardus de stat. Gall. lib. 3.

X X X IV.

De Principe, præsertim eo, qui superiorē non re-
cognoscit, quæritur, defensionis necessariæ causā, quæ
omni jure cuivis contra quemvis concessa est, num
liceat

Liceat ei resistere usq; ad mortem? annon ex ratione,
status connivendū, & potius mors exspectanda, quām
principem in te sine causa vi insultantē, è medio tol-
lere tuę defensionis causā? Cum JCtis id negamus.
Luc. de Penna in l. prohibitum de jur. fisc. Iul. Clarus
s. sent. §. fin. q. 29. n. 2. &c. licet politicæ non desint ra-
tiones, quæ ex Rationis nostræ canone planè contra-
rium suadeant.

XXXIII.

Principem verò prætextu RATIONIS regnati-
væ, qua multi abutuntur, ob tyrannidem, vel hæresin,
vel simile quid è medio statim tollere, omnem barba-
riam & humanitatem superat. Videatur Hieron. Fra-
chetta in seminar. polit. cap. 7. &c.

XXXIV.

De parentib. & liberis hoc quoq; ex jure regnan-
di enucleo, quod, etsi parricidii poena constituta sit in
eos, qui liberos aut parentes interficerint: tamen ra-
tione publici boni, qui ad patriam delendam vene-
rit, quem si filius patrem, aut pater filium occidisset,
sine scelere etiam præmio adficiendum omnes cōsti-
tuerunt, ut ait Marcell. l. minime 35. de relig. & sumt. fun.

XXXV.

Sic licet durū videatur, & rationi naturali adver-
sum, quod jure feudali vasallus contra parentes domi-
no suo servire debeat; attamen non solum ita lege cō-
suetudinis scriptū est . . . §. fin. hic fin. lex. sed & privatus
amor, quem parentib. debemus, publico, quo patrias
& ejus patribus adstringimur, cedit. Videatur Anton.
Borrinius part. i. cavalcac. 11.

XXXVI.

In poenalib. hoc sanctū est, ut poena suos aucto-

B 2 rester-

res tenere debeat, *i. sancimus C. de pæn.* Quid, si multitudo deliquit? certè vi rationis regnativæ in singulos non erit inquirendum, ne ex minori tumultu major exsurgat: atq; ita major minori cedat rationi. *Ammirat.* *ib. 18. disc. 4. Fr. Sansovinus concept. pol. 182.*

XXXVII.

Quemadmodum etiam Princeps virtutis alicujus singularis aut meriti intuitu, delinquentibus poenam ordinariam remittere potest, *dispos. L. ad bestias. ff. de pæn.* & not. scitè in *Iconolog.* sua Cæsar Ripa, *in icono rationis stat. p. 454.*

XXXVIII.

Quinimo interest Principis, ne ministrum, maxime privati alicujus criminis consciū, cui secreta status sui sint cognitā, amoveat, metu, ne illa hosti & aliis revelet: aut, si crimen directò quoq; publicum respi ciat, funditus tollat eum, exemplo Tarquinii, qui ve lut de liberabundus in hortū ædium transiit, sequente nuncio filii, ibi inambulans tacitus summa paverum capita dicitur baculo decussisse. *T. Livius lib. 1. decade 1.*

XXXIX.

Ex quibus hoc quoq; addo obiter; Tutiorem esse Remp. in qua malus Princeps, cā, in qua mali Principis ministri. Qua de re pulcrè Lampridius *in Alexand.* *Sev. Antimach. lib. 1. max. 1. Fab. Pacianus de arte gubern.* *pop. cap. 3.*

XL.

Eodem spectat, quod legatus in legatione, et si deliquerit, tamen propter publici juris & gentium auctoritatem, quā cum violare nefas est, non sit detinendus, multò minus interficiendus. *Franc. Vayerius de leg.* *c. 4. Alberic. Gentil. de legat. lib. 2. cap. 10. & Venul. in l. 12.*

ff. de

ff. de accus. Addatur Guid. Panciroli. in observ. var. lib. 5.
cap. 58.

XLI.

Hispanorum itidem *Cruciata*, ut vocat, hac Ratio-
ne fundatur. Illâ enim infinitâ Regi pecunia compa-
ratur, licentiâ vescendi cibis permissâ iis omnib.
per quadragesimam, qui modò Regi persolvant *Rea-
lem Hispanicum*; licet præceptum Ecclesiae Rom. gene-
rale huic inventioni regnativæ contradicat. Vid. *Amo-
bros. de Salazar. in Almoneda Hispan.*

XLI.

Idem sentio de interdicta *νεοΦαγίᾳ* Anglorum, *qui regni & subditorum inspectâ utilitate sub gravis-
simis pœnis carnium esum, prædictâ quadragesimâ,
prohibent, ut eò citius pisces, quorum magna ibi co-
pia, vendantur, & carnes conserventur, &c.*

XLII.

Quid autem dicendum de illo Britannorum jure? *quo ad Regem illustrium nobiliumq; pupillorum tu-
tela, administratio, itm & redditus, reservatis tantum
istis convenientibus alimentis, spectant: immo & in
Regis arbitrio pupillum ejusmodi matrimonio loca-
re, quod illi melius utiliusve videatur. Rationi re-
gnativæ id adpropriè convenit. Fr. Sansovin. de regn.
Angl. Smithus & Buttenus de regn. Angl. lib. 3: c. 5.*

XLIII.

Deniq; sub ratione status in Italia & Hispania, &c. publicè lupanaria tolerantur, & exinde vectigalia & redditus colliguntur. Quæritur, an consuetudini huic sub vexillo prudentiæ regnativæ locus sit adsignan-
dus? Gentes illæ adfirmant, ut scil. majori malo, puta adulterio, raptui, & Sodomiæ tollendæ obviant: *Nos aliter ex sacris paginis rem decidimus, Exod. 20.*

B 3

Deut.

Deut. 23. Canonher. disc. pol. quæst. Uerum meretr. reip. sine
necess. De lupanar. videatur & Francisc. Fernand. de Cor-
dua in qd. disc. multiplic. c. 39. ad fin. Thomas Garzonus in for.
univers. discurs. 74.

X L V.

Hæc ex temporali statu delibasse sufficiat. In EC-
CLESIASTICO ordine Catholici, maximè in Italia
& Hispania, hanc Rationem status omnino rejicunt,
quod ad conscientiarum libertatem, liberumve reli-
gionis exercitium attinet, idèo quod illam legi divi-
næ in hoc casu è diametro adversari autument. Vid.
Canonher. d. q. Quid sit status.

X L VI.

Econtra in Gallia, Germania, Belgio, & apud
Turcas Avarogoria gentibus istis magno haec tenus incre-
mento fuit, & ad pacis Imperiique conservationem
plurimum profuit. Bodinus passim.

X L VII.

Negari tamen non potest, quin ex diversitate religio-
nū, notæ variæ dissensiones, animorū exulcerationes,
diffidentiæ, bella, direptiones, cædes, rerumq; penu-
ria multas Reip. partes si planè non absorbent, ita ta-
men adficiant, ut vix pristino decori restitui posse vi-
deantur. Renatus de Lusina de increment. Imper. libro I.
cap. II. num. 15.

X L VIII.

Infallibilis igitur hæc erit conclusio, ut libertas
Religionis tūm demum permittatur, si fidei unitati
& conformitati mederi aliter nobis non licet,

X L IX.

Quid de INQUISITIONE statuendum? Cer-
tè si rem politicè, & juxta STATUS RATIONEM,
repudiato

repudiato illius abusu, consideraverimus, non vanis
illa innititur fundamentis. Ejus etenim medio se-
mina hærescōni evelluntur, librorum imprimendo-
rum libertas non cuivis permittitur, atque adeò dis-
cordiæ, quæ inde gliscunt, & dissensiones variæ tol-
luntur, &c. *Franciscus Sansovinus* libr. 4. de gubernat-
regn. sub tit. de conf. inquisit. Hisp.

L.

Breviter, tota pœnè hierarchia Ecclesiæ catholicæ
stabilita est hac Ratione status. Nam ut cunque mun-
di Salvator suis discipulis ingerat his verbis: *REGES*
& PRINCIPES terra dominantur, *Vos autem non sic &c.*
distinctionē tamen temporum, ut Reges & Princi-
pes in officio suo faciliūs contineantur, non solum
potentiam & auctoritatem externam Pontificis Ro-
mani rēquirunt, sed & fulminibus illis & mucroni-
bus excommunicatoriis feriunt seditiosos, inoboe-
dientes, ut loquuntur, sedi Apostolicæ, sicut & omnes
illos, qui sine causa bella gerunt, &c. *Qua de re di-*
cam plura in Politica mea pontificia. Videatur P.
Andr. Canonherius in discurs. de relig. & Paulus III. in ad-
monit. pat. ad Carol. V.

L I.

Ejusdem farinæ est interdictum clericis conju-
gium. Nam præceptum illud divinum, *CRESCE*
ET MULTIPLICAMINI, in prima mundi ætate, a-
junt, generale quidem fuit, & necessarium ad augen-
dum genus humanum; sed ob majorem causam de-
ductam ex ratione status, ad beneficiorum Ecclesia-
sticorum conservationem, ad tuendam Ecclesiæ au-
toritatem &c. conjugio abstinere jubentur. Videatur
inter alios *Martinus Azpilcueta Hisp. de redit. benef. sup.*
can. Quicquid. 16. quest. 11.

L II. Illud

LII.

Illud autem Rationi status repugnat, si quis veritatem doctrinæ Christianæ cognoscens, majoris alicujus boni, vel fortunæ consequendæ causa falsitatem & damnatam hæresin velit amplecti.

LIII.

Quid v. judicandum sit de iis, qui à fide catholica alieni, virtutis adquirendæ causa, ut reip. majori cum fructu & utilitate inservire quandoq; possint, Italiam & Hispaniam adcent, missis ibi intersunt, & aliis ceremoniis catholicis, exemplo Naamani, qui à Propheta Eliseo potestatem impetravit, ut Regi suo Ethnico idolis sacrificanti adfisteret, & ante idola se prosterneret, 2. Reg. 5. Interrogantib. respondeb.

De redditibus Principi colligendis & augendis, ex cynosura hujus rationis regnativæ, aliquid esset dicendum; Sed hujusmodi in arciori sunt referanda & servanda arca.

Epi mete reg. civilia.

1. Rei militaris Rom. cum bodierna comparatio institui potest.
2. Peregrinus in Imper. Germ. Rom. eligi non debet.
3. Imperium Germ. Rom. Monarchicum est.
4. Electorum institutio rectè ad Othon. III. refertur.
5. In eodem consilio non debet esse pater, filius, frater, &c.
6. Nobilibus mercaturam exercere inconveniens.
7. Populus non est in continuo metu detinendus.
8. Viris magnis divitiæ nimia & inopia nimia æquè periculosa.
9. Ministri Prr. per gradus promoveri debent, non per saltum.
10. Interest Reip. matrimoniorum equalitatem ratione generis & aetatis maximè observari.
11. Princeps exemplo magis quam pœnâ proficit.
12. Hostes ad desperationem in prælio non sunt redigendi.

F I N I S.

ULB Halle
003 252 043

3

Von

Sb.

Farbkarte #13

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Centimetres

Blue

